

Deres ref:
Vår ref: 2022/203304
Dato: 20.09.2022
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING

- FORSLAG TIL FORSKRIFT OM ENDRING AV DYREHELSEOVERVÅKNINGSFORSKRIFTEN OG TSE- FORSKRIFTEN

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

- Mattilsynets melding om tilfeller av kategori A-sykdommer til ESA/Kommisjonen skal inneholde dato for foreløpig vask og desinfeksjon, samt om sykdomstilfellet er lokalisert til et område som allerede er restriksjonsbelagt grunnet sykdomsutbrudd.
- «Divisional Veterinary Office» skal ansees som meldings- og rapporteringsregion i Nord-Irland.
- Ulike provinser i Italia får godkjent sykdomsfri status for brucellose og tuberkulose.
- Kroatia for godkjent utryddelsesprogram for enzootisk bovin leukose (EBL).
- Danmark og visse bundesländer i Tyskland får godkjent utryddelsesprogram for bovin virusdiare (BVD).
- Irland for godkjent utryddelsesprogram for blåtunge (BTV).
- Visse bundesländer i Tyskland får godkjent sykdomsfri status for blåtunge (BTV).
- Frankrike får neglisjerbar status for bovin spongiform encephalopatie (BSE).

Høringsfrist 8. desember 2022

Bakgrunn for forslaget

Gjennom EØS-avtalen er Norge forpliktet til å gjennomføre dyrehelseforordninger i norsk rett. Forordninger skal gjennomføres ordrett for å sikre lik gjennomføring i EØS. Det er derfor ikke mulig i denne høringen å påvirke det materielle innholdet i forordningene som gjennomføres. Norske innspill har blitt gitt i forbindelse med utarbeidelsen av forordningene i møter i stående komiteer, arbeidsgrupper og/eller ekspertgrupper avholdt i regi av EU-Kommisjonen. Høringen gjennomføres i hovedsak for å informere om endringene i dyrehelsereguleringen, samt for å beskrive hvordan rettsaktene juridisk og teknisk er foreslått gjennomført til norsk rett.

Forslaget bygger på endringsforordning (EU) 2022/1183 og endringsforordning (EU) 2022/1218 som endrer henholdsvis forordning (EU) 2020/2002 og forordning (EU) 2021/620. Begge disse forordningene er gjennomført i dyrehelseovervåkningsforskriften, henholdsvis § 5 og § 6, og endringsforordningene vil derfor gjennomføres samme sted. Endringene dreier seg om spesifikasjon av informasjon som skal oppgis når norske myndigheter melder om tilfeller av alvorlige dyresykdommer (kategori A-sykdommer) til EU/ESA. Endringene dreier seg også om endret sykdomsstatus for eller godkjenning av utryddelsesprogram mot visse landdyrsykdommer i visse EU-land. Endringene berører ikke norsk sykdomsfri status.

Forslaget bygger også på endringsbeslutning (EU) 2022/1377 som endrer beslutning 2007/453/EU. Denne beslutningen er gjennomført i TSE-forskriftens vedlegg og endringsbeslutningen vil derfor gjennomføres samme sted. Endringene omfatter endret listeføring av Frankrike på bakgrunn av forbedret dyrehelsestatus. Også her er det ikke mulig å påvirke det materielle innholdet av endringen.

Forordningene og beslutningen følger vedlagt høringsbrevet. Disse er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger pr. i dag. Dersom forskriftsutkastets bestemmelser ikke synes å samsvare med dette regelverket, ønsker vi at høringsinstansene påpeker dette.

Innholdet i forskriftsutkastet

I - Endringer av dyrehelseovervåkningsforskriften

Endringer i § 5 – Melding, rapportering og søknader

Denne paragrafen gjennomfører forordning (EU) 2020/2002 som inneholder bestemmelser om myndighetenes melding ved sykdomstilfeller av alvorlige sykdommer og jevnlig rapportering av sykdomstilfeller av alle listeførte dyresykdommer i dyreheseregelverket. Den inneholder også bestemmelser om rapportering av resultater fra overvåknings- og utryddelsesprogrammer mot sykdommer. Videre gis det i forordningen også bestemmelser om søknader om godkjenning av utryddelsesprogrammer og godkjenning av sykdomsfri status.

Endringsforordning (EU) 2022/1183 gjør endringer av hvilke opplysninger som av myndighetene skal meldes til EU/ESA ved et utbrudd av en alvorlig sykdom hos dyr. Det spesifiseres at ved melding av tilfeller av kategori A-sykdommer så skal det opplyses om dato for foreløpig vask og desinfeksjon, samt om sykdomstilfellet er lokalisert til et område som allerede er restriksjonsbelagt grunnet sykdomsutbrudd.

Videre legges det til en bestemmelse om at enheten «Divisional Veterinary Office» skal ansees som meldings- og rapporteringsregion i Nord-Irland.

Endringer i § 6 - Godkjent sykdomsfri status og utryddelsesprogram i EØS-stater

Første ledd av denne paragrafen gjennomfører forordning (EU) 2021/620 som listefører EU-land med godkjent sykdomsfri status og EU-land med godkjent utryddelsesprogram for visse listeførte sykdommer og arter.

Endringsforordning (EU) 2022/1218 oppdaterer vedleggene til forordningen med endringer av hvilke EU-land som har godkjent sykdomsfri status og godkjent utryddelsesprogram for visse sykdommer. Endringene har bakgrunn i at innsendt dokumentasjon fra myndighetene i de berørte landene er vurdert og funnet tilfredsstillende av Kommisjonen.

Endringene er følgende:

- Provinsen Lecce i regionen Puglia i Italia får godkjent sykdomsfri status for infeksjon med *Brucella abortus*, *B. melitensis* og *B. suis* hos småfe.
- Provinsene Aquila, Chieti og Teramo i regionen Abruzzo, provinsen Latina i regionen Lazio, provinsen Bari og Taranto i regionen Puglia og provinsen Nuoro i regionen Sardinia i Italia får godkjent sykdomsfri status for infeksjoner med tuberkulose-komplekset.
- Kroatia får godkjent utryddelsesprogram for enzootisk bovin leukose (EBL).

- Danmark og Landkreis Ravensburg, Erding, Weilheim-Schongau, Oberallgäu og Fulda i Tyskland får godkjent sykdomsfri status for bovin virusdiare (BVD).
- Irland får godkjent utryddelsesprogram for bovin virusdiare (BVD).
- Baden-Württemberg, Hessen og Nordrhein-Westfalen i Tyskland får godkjent sykdomsfri status for infeksjon med blåtungevirus (BTV).

Andre og tredje ledd av § 6 omhandler Norges sykdomsfrie status hos henholdsvis landdyr og akvatiske dyr. Disse endres ikke av denne forskriftsendringen.

Endringer i vedhenget til forskriften

Som vedheng til dyrehelseovervåkningsforskriften finnes konsolidert oversettelse av forordning (EU) 2020/2002 og forordning (EU) 2021/620. Endringene som gjøres av endringsforordningene settes inn i disse vedhengene når oversettelsene foreligger ved fastsettelse, slik at teksten blir oppdatert.

I tillegg settes en EØS-tilpasning til forordning (EU) 2020/2002 inn. Tilpasningen omhandler at melding- og rapporteringsregion for Norge defineres som «kommune».

II - Endringer av TSE-forskriften

I TSE-forskriftens vedlegg gjennomføres beslutning 2007/453/EU som gir en liste over EU-land, EFTA-land og visse tredjeland kategorisert etter status for forekomst av bovin spongiform encephalopati (BSE eller kugalskap). BSE-statusen deles i følgende kategorier:

- Neglisjerbar risiko for å ha BSE.
- Kontrollerbar risiko for å ha BSE.
- Ubestemt risiko for å ha BSE.

Endringsbeslutning (EU) 2022/1377 endrer statusen for Frankrike som går fra kontrollerbar til neglisjerbar risiko. Vedlegget til forskriften endres tilsvarende.

Det er Verdens dyrehelseorganisasjon (WOAH) som vurderer søknader fra de enkelte landene og kategoriserer dem. EU innlemmer WOAHs kategorisering fortløpende. Denne endringen har bakgrunn i WOAH-resolusjon av 24. mai 2022.

Vurdering

Mattilsynet vurderer at endringene om hvilken informasjon som skal medfølge meldinger fra myndighetene til EU/ESA ved utbrudd av en kategori A-sykdom er hensiktsmessige. Bestemmelsene har vært litt uklare på dette punktet og gjøres nå tydeligere, noe som vurderes som positivt.

Endring av godkjent sykdomsfri status og utryddelsesprogram for visse listeførte sykdommer og endret BSE-status bygger på vurderinger av innsendt dokumentasjon gjort av henholdsvis EU-Kommisjonen og WOAH. Norge har ingen direkte påvirkningsmuligheter i disse prosessene og legger til grunn at nevnte organer følger vilkårene gitt i dyrehelsereguleringen (EU) og dyrehelsekoden (WOAH) i disse vurderingene.

Tilgrensende regelverk/forvaltningsområder

Dyrehelseovervåkningsforskriften er en utfyllende forskrift i dyrehelsereguleringen som gjennomfører AHL-pakken der dyrehelseforskriften danner basisforskrift. Øvrige utfyllende forskrifter i dette regelverket er:

- Dyresykdomsbekjempelsesforskriften
- Landdyrforflytningsforskriften

- Landdyrsporbarhetsforskriften
- Avlsmaterialeforskriften
- Akvabiosikkerhetsforskriften
- Dyreimportforskriften

TSE-forskriften er ikke en del av AHL-pakken, men omhandler bestemmelser om overførbare spongiforme encephalopater. Forskriften er allikevel nært knyttet til AHL-regelverket som regulerer andre dyresykdommer.

Dyrehelseovervåkningsforskriften og TSE-forskriften er også nært knyttet til og grenser til bestemmelser i forskrift om offentlig kontroll for å sikre etterlevelse av regelverket for mat, fôr, plantevernmidler, dyrehelse og dyrevelferd (kontrollforskriften) hvor det gis bestemmelser om offentlig kontroll på bakgrunn av bestemmelser i forskriftene.

Oppbygning av forskriftene som endres

Dyrehelseovervåkningsforskriften gjennomfører forordninger, fastsatt i henvisningsparagrafer. Dette forskriftsutkastet gjennomfører endringsforordninger til 2 forordninger som er gjennomført i forskriften.

Forordningsformen velges av EU i tilfeller når det er behov for at regelverket skal gjelde likelydende i hele EØS-området. Forordningene gjelder direkte i alle EUs medlemsstater, men må gjøres til del av norsk rettsorden. Ved behov for likelydende regelverk stiller EØS-avtalen strenge krav til gjennomføringen, nemlig at forordningen «som sådan» gjøres til en del av den nasjonale rettsorden, jf. EØS-avtalen art. 7. I Norge er «henvisningsteknikken» valgt for å ivareta dette kravet. Dette innebærer at den forskriftsteksten som vedtas, fastsetter at vedkommende forordning, i EØS-tilpasset form, skal gjelde som forskrift.

Denne gjennomføringsmetoden innebærer at rettigheter og plikter ikke kan leses direkte ut av forskriften, men brukere må lese selve forordningsteksten. For å lette tilgjengeligheten, er forordningstekstene lagt ved høringen. I forbindelse med kunngjøring av forskriften, vil Mattilsynet sørge for at forordningsteksten med EØS-tilpasninger blir å finne som et vedheng til forskriften.

TSE-forskriften gjennomfører TSE-forordningen og beslutning 2007/453/EU. Sistnevnte gir en liste over EU-land, EFTA-land og visse tredjeland kategorisert etter status for forekomst av bovin spongiform encephalopati (BSE eller kugalskap). Denne lista er gjennomført som et vedlegg til TSE-forskriften. Dette forskriftsutkastet gjennomfører en endringsbeslutning til beslutning 2007/453/EU ved å foreslå endringer til dette vedlegget.

Konsekvensutredning

Endringene som gjennomføres i forskriftsutkastet vurderes å få svært få økonomiske og administrative konsekvenser både for myndighetene og næringen.

Endringene i hvilken informasjon som skal medfølge meldinger fra myndighetene til EU/ESA ved utbrudd av en kategori A-sykdom berører myndighetene. Konsekvensene av denne endringen er minimale.

Endringene i godkjent sykdomsfri status, godkjent utryddelsesprogram og BSE-status medfører visse lettelser i kravene ved flytting av levende dyr og animalske produkter fra de berørte landene. Dette betyr at endringen i forskriftsutkastet fører til visse lettelser for næringen ved forflytninger av levende dyr og animalske produkter fra de berørte landene. Da denne typen forflytning er svært begrenset, vil endringene derfor allikevel ha minimale konsekvenser.

Høringssvar

Høringssvar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside: [Endring av opplysninger ved melding om alvorlig sykdom og endret sykdomsstatus i visse EU-land](#)

Alle høringssvar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: 8. desember 2022

Med hilsen

Anne Marie Jahr

Seksjonssjef dyrehelse

Vedlegg:

- Forslag til forskrift om endring av dyrehelseovervåkningsforskriften og TSE-forskriften, gjennomføring av forordningene (EU) 2022/1183 og 2022/1218 og beslutning (EU) 2022/1377
- Forordning (EU) 2022/1183, dansk versjon
- Forordning (EU) 2022/1218, dansk versjon
- Beslutning (EU) 2022/1377, dansk versjon